

Gdy mamy do czynienia z poszkodowanym przytomnym, u którego podejrzewamy wstrząs, powinniśmy przeprowadzić wywiad SAMPLE. Jeżeli nie ma przeciwwskazań, należy zastosować pozycję przeciwwstrząsową, polegającą na ułożeniu poszkodowanego na płaskim podłożu i uniesieniu jego nóg pod kątem około 30°. Trzeba również zadbać o jego komfort termiczny i psychiczny.

Rys. 29.5. Ułożenie na wznak z uniesionymi nogami

ZAPAMIĘTAJ

Wstrząs jest zawsze zagrożeniem życia, ponieważ w krótkim czasie stan poszkodowanego może ulec gwałtownemu pogorszeniu.

Pozycji przeciwwstrząsowej nie powinno się stosować przy urazach czaszkowo-mózgowych, urazach kręgosłupa, miednicy, duszności oraz nagłych bólach w klatce piersiowej i nadbrzuszu.

ZAPAMIĘTAJ

1. Ran w okolicach czaszki, klatki piersiowej i jamy brzusznej nie wolno niczym przemywać, należy je pozostawić do oglądu lekarza. Zranienia, skaleczenia i otarcia należy przemyć czystą wodą lub wodą z mydłem.
2. Stosowanie opaski uciskowej jest ostatecznością. Można jej użyć tylko wówczas, gdy inne środki zawiodą.
3. W przypadku urazów jamy brzusznej nie wolno usuwać ciał obcych, wpychać wypadających narządów, stosować ciasnych opatrunków, pozwolić poszkodowanemu wstać.
4. Podczas udzielania pierwszej pomocy w sytuacji krwawień i krwotoków należy bezwzględnie przestrzegać schematu postępowania ratunkowego, a każdą krew traktować jako zakażoną.
5. Po urazie poszkodowany odruchowo przyjmuje tzw. oszczędne ułożenie ciała. Nie należy tego zmieniać. Powinno się go unieruchamiać w pozycji zastanej!
6. W urazach kręgosłupa i miednicy należy stabilizować całe ciało. W tym celu trzeba zastosować unieruchomienie obłożeniowe. Powinno się kontrolować czynności życiowe poszkodowanego, reagować na zmiany i powstrzymać się od wypowiadania uwag na temat podejrzeń dotyczących rozpoznania.
7. Nie należy unosić kończyn podczas opatrywania ran kąsanych.